

Fredsprøjekt har skabt strid i Sydslesvig

🔗 21. januar 2018, Kristeligt-Dagblad.dk, Morten Mikkelsen..., 1529 ord, Id: e695fd4b

Den kuldsejlede vision om et **Mindretallenes Hus** i Flensborg skaber tvivl om, hvorvidt de danske foreninger syd for grænsen overhovedet har de rette rammer til at kunne træffe fælles beslutninger. Iagttagere beskriver samarbejdet som -dysfunktionelt- og -statskrise-

Jon Hardon Hansen er ærgerlig. Den vision, Sydslesvigsk Forening (SSF) har haft på tegnebrættet i over 10 år om et fredsprøjekt - et Camp David, som han kalder det - i form af et **Mindretallenes Hus** i Flensborg er så godt som død og kommer højst til at fremstå i en skrabet udgave.

Det er hans konklusion, efter at først Folketingets Sydslesvigudvalg og siden kulturminister Mette Bock (LA) har afslået at efterkomme ønsket om, at Danmark ligesom Tyskland skulle bidrage med 10 millioner kroner til projektet i år.

Han er også ærgerlig over det forløb, som gik forud for afslagene, og som har blotlagt store uenigheder mellem de forskellige foreninger, der på hvert deres plan varetager interesser for de dansksindede i Sydslesvig.

-Meningen var et fredsprøjekt, ikke en strid,- siger han.

Som formand for SSF siden 2013 har Jon Hardon Hansen, der er præst på øen Sild, stået i spidsen for planen om at ombygge et pakhus i Flensborg, lige ved siden af SSF-s egen bygning, til et hus, som både skulle rumme europæiske nationale mindretals paraplyorganisation, FUEN, samt være et nyt kontaktsted, informationscenter og kulturhus for såvel det danske som andre mindretal.

Men han er samtidig af andre røster i Sydslesvig blevet anklaget for at være årsag til hele miséren. Formanden for Dansk Skoleforening for Sydslesvig, Udo Jessen, har således i Flensborg Avis anklaget SSF for at have skabt, hvad han betegner som -en sydslesvigsk statskrise-. Og samme avis- chefredaktør, Jørgen Møllekær, mener, at sagen er et udtryk for, at hele den måde, de forskellige sydslesvigiske interessenter har indrettet sig på, er -dysfunktionel-.

-Vi har en kulturel forening, en politisk forening, en biblioteksforening, en skoleforening, en kirkelig forening og så videre. Hver forening har sit ansvar og sin opgave. Min opgave er at udgive en avis. En sådan opdeling er helt i orden. Men når det handler om anliggender, der involverer alle i Sydslesvig, er det et problem, at ingen nødvendigvis informerer hinanden og koordinerer, hvad der kan findes fælles mandat til,- siger Jørgen Møllekær, som efterspørger et mere forpligtende beslutningsforum end det eksisterende.

Også Folketingets Sydslesvigudvalgs formand, Anni Matthiasen fra Venstre, der sidste år afløste partifællen Kim Andersen, har noteret sig, at bølgerne er gået højt mellem de sydslesvigske foreninger indbyrdes og i kontakten med de danske beslutningstagere.

-Derfor har jeg foreslået, at vi i nær fremtid afholder et møde med hele Det Sydsles-vigske Samråd for at tage en snak om, hvorvidt der er noget, vi skal justere eller ændre på. Når en sag kører op, som denne har gjort, er det altid fornuftigt at se på, om der er nogle ting, der kan gøres bedre,- siger hun.

Det Sydslesvigske Samråd består af i alt ni uafhængige foreninger, som har en fælles formand, men i øvrigt ikke er forpligtede over for hinanden af andet end en løs samarbejdsaftale. Ifølge formand Christian Jürgensen har det været drøftet, om man skulle have en mere klart hierarkisk organisationsstruktur, som for eksempel det tyske mindretal i Sønderjylland har. Men det vil foreningerne ikke bakke op.

-Det er en drøm, men foreningerne er egenrådige,- siger Christian Jürgensen, der selv repræsenterer Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig i samrådet.

Sagen går tilbage til 2008. SSF køber det omtalte pakhus og begynder at drømme om at bygge et **Mindretallenes Hus**. FUEN støtter idéen, og sammen med SSW, som er det danske mindretals politiske parti, går SSF i gang med et lobbyarbejde over for de tyske myndigheder på tre niveauer, bystyret i Flensborg, delstatsstyret i Kiel og forbundsstyret i Berlin. Herfra er der skaffet opbakning til en bevilling på i alt 10 millioner kroner, som dog er givet ud fra en forventning om, at Danmark vil støtte med et tilsvarende beløb.

Ifølge Jon Hardon Hansen er der inden folketingsvalget i 2015 velvilje over for projektet hos det daværende politiske flertal. Men det skifter, og da SSF når til at søge pengene fra Sydslesvigudvalget, bliver der i december 2016 givet afslag. Ifølge SSF-formanden spiller det ind, at Dansk Folkeparti nu har to ud af fem pladser i udvalget, og at partiet er af den klare opfattelse, at den pulje på 250 millioner kroner om året, udvalget bestyrer, kun skal gå til det danske mindretal og ikke -mindretallene- i flertal.

Martin Henriksen, der er et af DF-s to medlemmer af udvalget, bekræfter, at han ikke kan se, -hvorfor danske skatteborgeres penge skal gå til en indsats for det tyrkiske mindretal i Grækenland,- som han formulerer det.

-Det, som er sket i denne sag, er udtryk for, at SSF har haft et prestigeprojekt, som de har forsøgt at køre videre med over for Kulturministeriet, efter at vi gav afslag. Jeg synes, de burde have respekteret det nej, vi gav dem,- siger Martin Henriksen, som ikke mener, at en ændret beslutningsstruktur for de sydslesvigske foreninger ville have ændret på noget i det konkrete forløb.

Anni Matthiasen er blevet formand, siden afslaget blev givet, men slår fast, at hun er loyal over for den beslutning, som blev truffet dengang.

Som omtalt reagerede SSF på afslaget på midler fra Sydslesvigudvalget ved at gå videre til Kulturministeriet for at se, om det var muligt at få pengene fra en anden pengekasse. Det er dette, som er faldet flere af de sydslesvigske foreninger for brystet, hvorfor SSF har været genstand for kritik - i øvrigt også fra sit eget foreningsbagland. Netop uenigheden i grænselandet er en af de begrundelser, kulturministeren den 9. januar 2018 gav afslag på den nye ansøgning.

-Visionen er ingen i Sydslesvig uenig i, men SSF har haft svært ved at kommunikere, hvordan stedet skulle drives, hvilket liv der skulle udfolde sig der. Desuden har det været svært for andre i Sydslesvig at forstå, hvorfor SSF har valgt at gå planken ud med en ny ansøgning til Kulturministeriet, når det kunne tolkes som at gå bag ryggen på Sydslesvigudvalget, og når der på forhånd var klare tegn på, at den politiske opbakning ikke var til stede,- siger Jørgen Møllekær fra Flensborg Avis.

Samrådets formand, Christian Jürgensen, bekræfter, at selve tanken om et **Mindretallets Hus** har bred støtte. Uenigheden handler om, at SSF har holdt projektet for sig selv, og om, hvor pengene skal komme fra, mener han.

-Vi kan ikke argumentere for, hvorfor det danske kulturministerium skal betale for hele resten af Europa. Desuden er det svært for mig at sige, om vi er for eller imod det konkrete projekt, for vi har aldrig set hverken et driftsbudget eller en plan for den konkrete opbygning,- siger han.

Flemming Meyer, formand for SSW, mindretallets politiske parti, koger hele sagen ned til, at den handler om dårlig kommunikation fra SSF-s side.

-I den konkrete sag og flere andre sager i Sydslesvig de senere år er der opstået vanskeligheder, fordi nogen ikke har forstået, at der er brug for åbenhed, men i stedet har kørt deres eget løb. Det har SSF gjort her. Det kan være andre i andre sager. Vi har understøttet projektet bravt ved at være med til at sikre tilskud fra tysk side. Det er nemlig vores opgave, den danske side er andres ansvar. Men hvis SSF havde været mere åbne og havde sørget for at få sin egen basis med, havde vi ikke fået alle disse uroligheder,- siger Flemming Meyer, som afviser, at sagerne skulle være effekten af, at Det Sydslesvigske Samråd har for svagt et mandat.

-Samrådet ville kunne virke, hvis viljen til det var der. Lige nu fungerer det ikke godt, men det er ikke på grund af manglende spilleregler, men manglende vilje,- siger han.

Jon Hardon Hansen er ærgerlig. Han erkender, at det seneste år har bragt mere strid end fred til foreningerne i grænselandet. Han erkender også, at SSF -har forsømt at informere samrådet-. Når man spørger, om det var en fejl overhovedet at søge penge fra Sydslesvigudvalgets pengekasse, som er øremærket til dansk sprog og kultur i grænselandet, i stedet for at gå direkte til Kulturministeriet for at søge penge til et internationalt mindretalsprojekt, er han tilbøjelig til også at erkende dette.

-Set i bagklogskabens klare lys er det nok rigtigt, at vi burde have erkendt, at Folketingets Sydslesvigudvalg ganske vist tidligere havde ydet støtte til en forundersøgelse om det internationale projekt, men at holdningen har ændret sig siden folketingsvalget i 2015,- siger Jon Hardon Hansen.

Og selvom han er uenig med Flensborg Avis- chefredaktør om mange aspekter af sagen, er SSF-formanden enig i, at Det Sydslesvigske Samråd er for løs en konstruktion:

-Jeg mener, samrådet burde mødes oftere end de fire til seks gange om året, det sker i dag, for der er meget mere at tale om. Jeg mener også, at vi burde have et fælles folkevalgt organ for Sydslesvig, som vi alle giver lidt af vores kompetence til. Det kan vi godt have, samtidig med at vi holder fast i vores decentrale struktur. Samrådet er blevet et for uforpligtende dialogforum, og det har været medvirkende til, at tingene er kokset i forløbet om **Mindretallenes Hus**.-

- Tegning: Rasmus Juul.

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.